

Note 4 - Kapitaldekning

Kapitaldekning beregnes og rapporteres i samsvar med EUs kapitalkrav for banker og verdipapirforetak (CRR/CRD IV). SpareBank 1 SMN benytter interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko. For foretaksporteføljene benyttes Avansert IRB. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringsystemer.

Per 31. mars 2023 er samlet minstekrav til ren kjernekapital 14,0 prosent. Kravet til bevaringsbuffer er 2,5 prosent, systemrisikobufferen for norske IRB-A banker 4,5 prosent og den norske motsykliske kapitalbuffer 2,5 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 SMN på 1,9 prosent, dog minimum 1.794 millioner kroner. Fra 30. april 2022 har SpareBank 1 SMN mottatt et nytt pilar 2-krav. Satsen på 1,9 prosent er uendret, men i tillegg må banken ha ytterligere 0,7 prosent i pilar 2-krav frem til søknad om justering av IRB-modeller er behandlet.

I henhold til CRR/CRDIV-forskriften kan ikke gjennomsnittlig risikovekt for engasjementer med pantesikkerhet i boligeiendom i Norge være lavere enn 20 prosent. Per 31. mars 2023 er det både i morbank og konsern foretatt en justering for å komme opp til 20 prosent gjennomsnittlig risikovekt. Dette er i noten presentert sammen med massemarked eiendom under kredittrisiko IRB.

Systemrisikobufferen er på 4,5 prosent for de norske engasjementene. For engasjement i andre land skal det aktuelle lands sats benyttes. Per 31. mars 2023 er den reelle satsen for morbank og for konsern 4,45 prosent.

Motsyklisk kapitalbuffer beregnes på differensierte satser. For engasjementer i andre land benyttes den motsyklisk kapitalbuffersatsen som er fastsatt av myndighetene i vedkommende land. Dersom landet ikke har fastsatt sats benyttes samme sats som for engasjementer i Norge med mindre Finansdepartementet fastsetter en annen sats. Per 31. mars 2023 er både morbank og konsern under unntaksgrensen slik at den norske satsen benyttes på alle aktuelle engasjementer.

Morbank				Konsern		
31.12.22	31.3.22	31.3.23	(mill. kr)	31.3.23	31.3.22	31.12.22
20.887	18.275	20.021	Sum balanseført egenkapital	24.092	22.439	24.807
-1.726	-1.230	-1.617	Hybridkapital inkludert i egenkapital	-1.659	-1.271	-1.769
-467	-457	-467	Utsatt skattefordel, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-951	-957	-947
-1.314	-	-	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-	-	-1.314
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser bokført i annen egenkapital	-1.031	-1.005	-997
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser som kan medregnes i ren kjernekapital	834	579	784
-	-459	-552	Periodens resultat	-778	-698	-
-	100	147	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (50 prosent (50 prosent) etter skatt av konsernresultat)	372	338	-
-72	-46	-78	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-95	-62	-89
-194	-469	-258	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-363	-529	-279
-	-	-	Verdiendring på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	-4	-2	-4
-281	-202	-281	Fradrag ren kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-460	-603	-417
16.833	15.513	16.915	Sum ren kjernekapital	19.959	18.229	19.776
1.726	1.250	1.650	Fondsobligasjon	2.073	1.616	2.106
-47	-47	-46	Fradrag kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-46	-47	-47
18.512	16.715	18.519	Sum kjernekapital	21.985	19.797	21.835
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
2.000	1.750	2.000	Ansvarlig kapital	2.522	2.258	2.523
-210	-217	-209	Fradrag for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-209	-217	-210
1.790	1.533	1.791	Sum tilleggskapital	2.313	2.041	2.312
20.301	18.249	20.309	Netto ansvarlig kapital	24.298	21.839	24.147

Minimumskrav ansvarlig kapital						
1.148	1.157	1.234	Spesialiserte foretak	1.469	1.376	1.351
901	1.052	920	Foretak	947	1.072	923
1.379	1.356	1.368	Massemarked eiendom	2.587	2.374	2.559
98	101	108	Massemarked øvrig	111	104	100
1.249	1.008	1.253	Egenkapitalposisjoner IRB	-	1	-
4.774	4.674	4.884	Sum kredittrisiko IRB	5.113	4.927	4.933
6	3	3	Stater og sentralbanker	3	4	6
82	97	109	Obligasjoner med fortrinnsrett	156	144	139
403	421	383	Institusjoner	285	301	276
187	1	217	Lokale og regionale myndigheter, offentlige foretak	242	20	207
143	139	174	Foretak	421	401	385
7	4	7	Massemarked	679	485	662
27	33	36	Engasjementer med pant i fast eiendom	111	123	109
90	279	90	Egenkapitalposisjoner	501	495	504
97	65	102	Øvrige eiendeler	180	125	162
1.042	1.041	1.121	Sum kredittrisiko Standardmetoden	2.578	2.098	2.450
27	52	42	Gjeldsrisiko	43	54	29
-	-	-	Egenkapitalrisiko	10	30	10
-	-	-	Valutarisiko og oppgjørsrisiko	4	2	1
458	433	458	Operasjonell risiko	852	809	853
30	28	40	Risiko for svekket kredittverdighet for motpart (CVA)	149	67	101
6.331	6.228	6.544	Minimumskrav ansvarlig kapital	8.749	7.988	8.377
79.140	77.846	81.801	Beregningsgrunnlag (RWA)	109.366	99.847	104.716
3.561	3.503	3.681	Minimumskrav ren kjernekapital, 4,5 prosent	4.921	4.493	4.712
Bufferkrav						
1.978	1.946	2.045	Bevaringsbuffer, 2,5 prosent	2.734	2.496	2.618
3.561	3.503	3.640	Systemrisikobuffer, 4,45 prosent	4.867	4.493	4.712
1.583	778	2.045	Motsykliskbuffer, 2,5 prosent	2.734	998	2.094
7.123	6.228	7.730	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	10.335	7.988	9.424
6.149	5.782	5.504	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	4.702	5.748	5.639
Kapitaldekning						
21,3 %	19,9 %	20,7 %	Ren kjernekapitaldekning	18,2 %	18,3 %	18,9 %
23,4 %	21,5 %	22,6 %	Kjernekapitaldekning	20,1 %	19,8 %	20,9 %
25,7 %	23,4 %	24,8 %	Kapitaldekning	22,2 %	21,9 %	23,1 %
Uvektet kjernekapitalandel						
209.285	193.702	216.517	Balanseposter	311.331	275.296	300.772
6.234	9.942	6.724	Poster utenom balansen	8.046	11.167	7.744
-313	-563	-382	Øvrige justeringer	-504	-641	-419
215.205	203.081	222.858	Beregningsgrunnlag for uvektet kjernekapitalandel	318.873	285.823	308.097
18.512	16.715	18.519	Kjernekapital	21.985	19.797	21.835
8,6 %	8,2 %	8,3 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	6,9 %	6,9 %	7,1 %